

Okončano najduže suđenje pred Tribunalom

Author: Velma Šarić

Tužilaštvo za šestoricu okrivljenih bosanskih Hrvata traži kazne u rasponu od 25 do 40 godina.

Piše: Velma Šarić iz Sarajeva (TU br. 682, 4. mart 2011.)

Suđenje šestorici visokih zvaničnika bosanskih Hrvata – najduže koje je do sada održano pred Haškim tribunalom – okončano je ove sedmice.

Svi optuženici su bili politički ili vojni lideri takozvane Herceg-Bosne, a terete se po 26 tačaka za ratne zločine zbog proterivanja i ubijanja Muslimana u Bosni tokom hrvatsko-muslimanskog sukoba, koji je izbio 1993.

Herceg-Bosna je 1991. u Bosni bila proglašena kao hrvatska „zajednica“, a dve godine kasnije i kao republika.

U optužnici se Jadranko Prlić, Bruno Stojić, Slobodan Praljak, Milivoj Petković, Valentin Ćorić i Berislav Pušić terete za učešće u „zajedničkom zločinačkom poduhvatu“.

Svrha ovog poduhvata je, kako se u optužnici navodi, bila ta „da se politički i vojno pokore, trajno rasele i etnički očiste bosanski Muslimani i ostali ne-Hrvati“ iz onog dela Bosne koji je proglašen Herceg-Bosnom, te da se „ta područja pripoje 'Velikoj Hrvatskoj“.

Zajednički zločinački poduhvat, kako se u optužnici nastavlja, sastojao se u „izmeni političke i etničke mape tih područja sa ciljem da na njima Hrvati dominiraju, kako politički, tako i demografski“.

Šestorica okrivljenih se terete da su radi ostvarivanja svojih ciljeva posegnuli za „silom, zastrašivanjem ili pretnjom silom, zatvaranjem i pritvaranjem, prisilnim razmeštanjem i deportacijom, prisvajanjem i uništavanjem imovine i drugim sredstvima“.

Optužnica se prevashodno odnosi na zločine koji su navodno počinjeni u opštinama Prozor, Gornji Vakuf, Jablanica, Mostar, Ljubuški, Stolac, Čapljina i Vareš.

Suđenje je počelo 26. aprila 2006., a dokazni postupak tužilaštva je okončan 6. februara 2008. Predsedavao je sudija Žan-Klod Antoneti (Jean-Claude Antonetti).

Tužilaštvo je tražilo kazne od 40 godina za Prlića kao predsednika i Stojića kao ministra odbrane Herceg-Bosne, te za Praljka kao oficira hrvatske vojske i Petkovića kao komandanta vojnih snaga Herceg-Bosne. Za bivšeg ministra unutrašnjih poslova Ćorića zatražena je kazna od 35, a za Pušića, kao šefa službe za razmenu zarobljenika Herceg-Bosne, 25 godina.

Odgovarajući ove sedmice na završne reči branilaca, tužilac Kenet Skot (Kenneth Scott) je podsetio sud na to da je dotični „zločinački poduhvat započela nacionalistička frakcija HDZ-a [tj. vladajuće stranke, Hrvatske demokratske zajednice], čiji je cilj bio da se zauzmu izvesni delovi Bosne i Hercegovine koji su 1939. pripadali Banovini Hrvatskoj i tako podeli Bosna i Hercegovina“.

Pojam banovine se odnosi na onaj deo kraljevine Jugoslavije koji je u periodu od 1939. do 1943. obuhvatao veći deo današnje Hrvatske, kao i delove Bosne i Srbije.

„Trebalo je učiniti da ta teritorija izgleda, zvuči i doživljava se kao hrvatska“, dodao je Skot.

Tužilac je podsetio Tribunal da su šestorica okrivljenih „premda svoje ruke nisu uprljali krvlju, odgovorni za planove koji su doveli do velikog krvoprolića.

„Svako od njih je lično sudelovao u stvaranju uslova koji su doveli do eskalacije zločina nad Muslimanima u mestima kao što su Prozor, Soldići, Doljani, zapadni Mostar, Ljubuški, Stolac, Čapljina.“

Pred sudskim većem je zaključnu reč imao Prlić, koji je kazao da je „razmotrivši ponovo sve što sam radio tokom rata došao do zaključka da nisam učinio ništa što ne bih učinio ponovo.

„Rukovodstvo Herceg-Bosne je učinilo sve što je bilo u našoj moći da se ublaže posledice rata i uništavanja, i sve što je neophodno da počinitelji tih zločina budu kažnjeni.

„Oni koji su patili zaslužuju saosećanje i pravdu.“

Presuda sudskog veća očekuje se početkom naredne godine.

Velma Šarić je obučena novinarka IWPR-a iz Sarajeva.

Location: Balkans

Topic: International Criminal Tribunal for the former
Yugoslavia

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/okon%C4%8Dano-najdu%C5%BEe-su%C4%91enje-pred-tribunalom>